

Ref. LISEVI
Den 4. juli 2023
J.nr. 22-1161-000001

Høringsnotat vedr. gødningsanvendelsesbekendtgørelsen for planperioden 2023/2024

Udkast til bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen) har været i offentlig høring i perioden fra den 27. april til den 25. maj 2023.

Landbrugsstyrelsen har modtaget høringssvar fra følgende organisationer, foreninger og kommunale myndigheder:

Biogas Danmark
Bæredygtigt Landbrug
Flex Fertilizer
Genanvend Biomasse
Haderslev Kommune
HedeDanmark
KL
Landbrug & Fødevarer
Stiesdal SkyClean

Bemærkningerne er gengivet i al sin væsentlighed i det følgende sammen med Landbrugsstyrelsens bemærkninger hertil.

Indhold

1.	Generelle forhold	3
1.1.	Generelle betragtninger om Landbrugsstyrelsens regulering.....	3
2.	Indholdet af de foreslåede ændringer	3
2.1.	Justering af anvendelsesområdet og anlægsneutral regulering.....	3
2.2.	Justering af definitionen af organisk gødning	4
2.3.	Justering af en række definitioner	4
2.3.1.	Justering af definition af bioaske.....	4
2.3.2.	Indsættelse af definition af biokul.....	5
2.3.3.	Justering af definitioner af fast og flydende husdyrgødning, herunder ophævelse af definitionen af bundfald.....	5
2.4.	Lovteknisk justering af henvisning til ammoniakfølsomme naturtyper	6
2.5.	Præcisering af krav om tildeling af gødning til afgrøder med gødningsbehov og tilføjelse af kunstgødning	7
2.6.	Præcisering af bestemmelse om gener fra udbragt husdyrgødning..	7
2.7.	Præcisering af tidsangivelser i udbringningsperioderne mv.....	9
2.8.	Justering af hvilke græsarealer, der er omfattet af krav om anvendelse af ammoniakreducerende teknik	9
2.9.	Udbringningsteknikker til reduktion af ammoniakemissioner	9
2.10.	Kvalificering af kravet om tilsætning af ureasehæmmer	10
2.11.	Udbringningsperioden for fast organisk gødning i efteråret	12
2.12.	Krav om nedbringning af husdyrgødning hurtigst muligt og inden 4 timer	13
2.13.	Tilladelse til at udbringe op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning	15
2.14.	Særregel for fastsættelse af fosforloftet for organisk gødning fra jordbrugsvirksomheder tilknyttet fælles biogasanlæg ophæves	16
2.15.	Alternative analysemetoder til Olsen-P til hævelse af fosforloft ved lave fosfortal	16
2.16.	Fradragsordning for fosfor leveret med halm til anlæg.....	17
2.17.	Præcisering af mulighed for at fratække fosfor udbragt på ikke-harmoniarealer	17
2.18.	Afskæring af adgang til klage over kommunens afgørelser.....	18
2.19.	Indarbejdelse af regler om brugerbetaling for kommunernes tilsyn med overholdelse af reglerne i kapitel 2	18
2.20.	Gebyr for tilladelse til tildeling af op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning	21
2.21.	Bestemmelser, der er omfattet af konditionalitet og krydsoverensstemmelse	21

1. Generelle forhold

Biogas Danmark, Genanvend Biomasse og HedeDanmark udtrykker alle, at de værdsætter det detaljerede høringsbrev, som har ledsaget bekendtgørelsesudkastet. Det bemærkes, at høringsbrevet giver et godt grundlag for at vurdere hensigten og overvejelserne bag de foreslåede ændringer af den gældende bekendtgørelse.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Landbrugsstyrelsen kvitterer for bemærkningerne.

1.1. Generelle betragtninger om Landbrugsstyrelsens regulering

Bæredygtigt Landbrug anfører, at reguleringen er for detaljeret og går videre end, hvad der er nødvendigt for at beskytte miljøet, og at der er behov for at forenkle og fokusere reglerne på mere målrettede og effektive tiltag, så danske landmænd fortsat kan bidrage til samfundet på en ansvarlig måde.

KL har forståelse for hensigten med reglerne men bemærker, at reguleringen er meget detaljeret, og at det kan være svært at kontrollere og håndhæve i praksis, da dokumentationen for overtrædelse af bestemmelserne kan være vanskelig. KL opfordrer derfor til, at man fremadrettet arbejder på at gøre udbringningsreglerne mere generelle fremfor mere specifikke.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Gødningsanvendelsesbekendtgørelsens regler bidrager til at opfylde de miljømål, der er fastsat i vandramme-, habitat-, nitrat- og havstrategidirektiverne, samt til at afløse de processuelle krav om konkrete vurderinger, der er indeholdt i VVM-direktivet og habitatdirektivet ved at udgøre en tilstrækkelig god miljøbeskyttelse til, at væsentlige påvirkninger på natur- og vandområder, som er omfattet af habitat-, fuglebeskyttelses-, vandramme-, grundvands-, drikkevands- og havstrategidirektiverne, kan udelukkes. Samtidig tager bekendtgørelsen hensyn til forskellige driftsmæssige behov og naturgivne forhold, og bekendtgørelsen rummer derfor i vidt omfang undtagelser og særregler, hvilket bidrager til bekendtgørelsens detaljeringsgrad. Landbrugsstyrelsen forstår, at reglerne på denne baggrund kan være vanskelige at håndhæve, og i styrelsens arbejde med at udvikle mere bedriftsnære løsninger indgår også overvejelser om, hvordan reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen kan gøres mere administrerbare og kontrollerbare.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

2. Indholdet af de foreslåede ændringer

2.1. Justering af anvendelsesområdet og anlægsneutral regulering

Biogas Danmark og Landbrug & Fødevarer foreslår den nye definition af gødningsleverandører tydeliggjort ved, at der tilføjes en eksemplificering af anlæg, der kan være gødningsleverandører.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Landbrugsstyrelsen er enig i, at en opstilling af eksempler på anlæg, der kan være gødningsleverandører, vil tydeliggøre, hvad der menes med gødningsleverandører.

På baggrund af bemærkningerne fra Biogas Danmark og Landbrug & Fødevarer har Landbrugsstyrelsen derfor udbygget definitionen, så gødningsleverandør defineres som virksomhed, som afgiver kvælstof-

eller fosforholdig gødning, herunder fælles biogasanlæg, forarbejdningsanlæg og forbrændingsanlæg, og som ikke er en jordbrugsvirksomhed.

2.2. Justering af definitionen af organisk gødning

Bæredygtigt Landbrug finder det uklart, hvad den ændrede definition af organisk gødning vil betyde i den praktiske virkelighed for landmanden. Biogas Danmark ønsker at få præciseret, hvad der menes med, at næringsstofindholdet i afgrøderester ikke er omfattet af definitionen af organisk gødning, så det tydeliggøres, hvorledes kvælstof og fosfor i halm leveret til biogasanlæg indgår i opgørelsen af næringsstofindholdet i afgasset biomasse. Biogas Danmark bemærker herved, at det er uklart, hvad der menes med ”afgrøderester”, herunder om der alene er tale om f.eks. halm fra korn, toppe fra roer eller andre dele af afgrøderne, som ikke bjærges, eller om det også gælder rester fra forarbejdning af afgrøder.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Med den foreslåede justering af definitionen af organisk gødning har Landbrugsstyrelsen ønsket at præcisere, at stoffer, produkter og materialer skal være opsamlede med henblik på udbringning for at blive til organisk gødning. Eksempelvis er spildevandsslam og slagteriaffald kun organisk gødning, når det er opsamlet med henblik på udbringning, og ikke når det er opsamlet med henblik på anden nyttiggørelse eller deponi. Tilsvarende skal halm og andre afgrøderester opsamles med henblik på udbringning, før det omfattes af definitionen af organisk gødning. Det er ikke kun afgrøderester, der i almindelighed skal behandles i f.eks. et biogasanlæg, før det kan anvendes til gødningsformål, det gælder også andre stoffer, produkter og materialer som eksempelvis slagteriaffald og husholdningsaffald. Afgrøderester udbringes desuden i et vist omfang uden forudgående behandling i form af fliset eller på anden vis findelt have- og parkaffald. Det er derfor ikke retvisende at undtage afgrøderester fra definitionen, således som det var tilfældet i det forslag til definition af organisk gødning, der indgik i høringsversionen af udkastet til ændret gødningsanvendelsesbekendtgørelse. Afgrøderester, der indeholder hovednæringsstofferne kvælstof eller fosfor, som er opsamlet med henblik på udbringning, og som ikke er kunstgødning eller bioaske, er således organisk gødning på linje med alle andre stoffer, produkter og materialer, der lever op til definitionen af organisk gødning.

På baggrund af bemærkningerne har Landbrugsstyrelsen justeret i den foreslåede definition af organisk gødning, så det ikke længere fremgår, at definitionen kun omfatter andre stoffer, produkter og materialer end afgrøderester. Herefter forstås der ved organisk gødning følgende i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen:

- a) Husdyrgødning, ensilagesaft og restvand samt
- b) andre stoffer, produkter og materialer af biologisk oprindelse,
 - i) der indeholder hovednæringsstofferne kvælstof eller fosfor,
 - ii) som er opsamlet med henblik på udbringning, og
 - iii) som ikke er kunstgødning eller bioaske.

2.3. Justering af en række definitioner

2.3.1. Justering af definition af bioaske

Genanvend Biomasse og HedeDanmark anfører, at det er u hensigtsmæssigt, at begrebet ”bioaske” anvendes i forskellige betydninger i bioaskebekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Landbrugsstyrelsen er enig i, at det er hensigtsmæssigt med koordinering og ensretning af begreber og definitioner på tværs af regelsæt, og Landbrugsstyrelsen har forståelse for, at det kan give anledning til

uklarhed, at begrebet bioaske anvendes i forskellige betydninger i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen og bioaskebekendtgørelsen.

Efter Landbrugsstyrelsens vurdering kunne en løsning være, at det, der i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen betegnes som bioaske, i stedet betegnes aske. Herved undgås det, at den samme betegnelse anvendes om forskellige forhold. Samtidig er aske et bredere begreb end bioaske, hvilket er meningsfuldt i forhold til, at bioaske i bioaskebekendtgørelsens forstand vil udgøre en delmængde heraf.

Begrebet bioaske anvendes også i husdyrbrugloven og gødskningsloven, hvor det anvendes i samme betydning som i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. Landbrugsstyrelsen finder derfor, at ændring af terminologi skal ske samlet på lov- og bekendtgørelsesniveau. Landbrugsstyrelsen vil afsøge muligheden for at medtage en ændring af terminologien, når husdyrbrugloven og gødskningsloven skal ændres.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

2.3.2.Indsættelse af definition af biokul

Den gældende gødningsanvendelsesbekendtgørelse indeholder ikke nogen særregler for biokul. Biokul følger således gødningsanvendelsesbekendtgørelsens regler for organisk gødning, og for så vidt der er tale om biokul, der er fremkommet ved pyrolyse af bl.a. husdyrgødning gælder bekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning også for udbringning af biokul. Der har derfor hidtil ikke været behov for at definere biokul i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Som det fremgår af afsnit 2.11 og 2.12 nedenfor, har Landbrugsstyrelsen på baggrund af bemærkninger justeret i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen, således at biokul fremover er undtaget fra kravet om nedbringning hurtigst muligt og inden 4 timer, og fra lukkeperioderne for fast organisk gødning. På denne baggrund er det blevet relevant at definere biokul i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Landbrugsstyrelsen har derfor efter den offentlige høring som ny § 3, nr. 5, indsat en definition af biokul, hvorefter der ved biokul forstås et stabilt produkt med højt kulstofindhold fra pyrolyseanlæg fremstillet af stoffer, produkter og materialer af vegetabilsk eller animalsk oprindelse. Et enslydende forslag til definition af biokul forventes indsat i gødskningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning), der bl.a. fastsætter udnyttelseskrav for forskellige organiske gødninger mv.

2.3.3.Justering af definitioner af fast og flydende husdyrgødning, herunder ophævelse af definitionen af bundfald

Bæredygtigt Landbrug anfører, at gødningsanvendelsesbekendtgørelsen overimplementerer IE-direktivet, fordi reglerne også omfatter jordbrugsvirksomheder, der ikke er IE-virksomheder.

Videre anfører Bæredygtigt Landbrug, at der er gødningstyper, der hverken er faste eller flydende, og at det er vigtigt at være opmærksom på disse nuancer i definitionerne, da de kan have betydning for reglerne om håndtering og opbevaring af gødning. Bæredygtigt Landbrug opfordrer til, at definitionerne ikke ændres, men at EU's definitioner fastholdes.

Haderslev Kommune foreslår, at reglerne om placering og overdækning af markstakke præciseres.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen bidrager ikke alene til implementeringen af IE-direktivet, men til en række direktiver, herunder nitratdirektivet som omfatter landbruget generelt og beskytter vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, og NEC-direktivet der sætter et loft

over Danmarks samlede emissioner af bl.a. ammoniak. Dette er afspejlet i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens anvendelsesområde, og det er derfor ikke en overimplementering, at bekendtgørelsen finder anvendelse på jordbrugsvirksomheder, der ikke er IE-virksomheder.

Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen sonderer grundlæggende mellem fast og flydende gødning ift. en række bestemmelser i bekendtgørelsen. Efter Landbrugsstyrelsens vurdering giver sonderingen ikke anledning til tvivl i praksis, hvor der i forbindelse med den praktiske udbringning vælges udbringningsudstyr passende til enten fast eller flydende gødning. Med de foreslåede justeringer af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens definitioner sker der en tilnærmelse til definitionerne i BAT-konklusioner i medfør af IE-direktivet, der som beskrevet er en del af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens EU-retlige ramme.

Opbevaring af fast husdyrgødning, herunder bundfald og fiberfraktioner, er Miljøministeriets ressort. Miljøministeriet har fastsat regler om opbevaring og overdækning af fast husdyrgødning i husdyrgødningsbekendtgørelsen. De foreslåede ændringer af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen ændrer ikke ved indholdet af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

2.4. Lovteknisk justering af henvisning til ammoniakfølsomme naturtyper

Definitionerne af kategori 1- og 2-natur i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 3 er erstattet med en ny, samlet definition af "Særligt ammoniakfølsomme naturtyper". Ændringen er foretaget som konsekvens af Miljøministeriets ændringer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens definitioner af kategori 1- og 2-natur, som gødningsanvendelsesbekendtgørelsens gældende definitioner henviser til.

Det fremgår af Miljøministeriets høringsmateriale, at baggrunden for de ændrede definitioner i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er en ny afgrænsning af naturbeskyttelseslovens § 3 i forhold til lavbundsprojekter til reduktion af drivhusgasser. Nogle naturområder er blevet undtaget fra naturbeskyttelseslovens § 3, for så vidt angår tilstandsændringer som følge af ammoniakdeposition fra husdyrbrug.

Miljøministeriet har oplyst til Landbrugsstyrelsen, at undtagelsen har til hensigt at omfatte husdyrbrug som defineret i husdyrbrugloven og ikke udbringning af husdyrgødning på markerne. Landbrugsstyrelsen har derfor fundet det nødvendigt at ændre i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen, fordi udbringning af husdyrgødning ellers ville blive omfattet af de samme undtagelser fra naturbeskyttelseslovens § 3, som gælder for husdyrbrug.

Definitionerne af kategori 1- og 2-natur er i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen ændret fra direkte henvisning til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens definitioner til en samlet definition af "*Særligt ammoniakfølsomme naturtyper*". Den nye definition rummer de naturtyper, der er vurderet at være særligt følsomme over for ammoniakdeposition fra udbragt husdyrgødning, og som derfor er omfattet af kravene i §§ 6 og 10, om anvendelse af ammoniakreducerende teknik ved udbringning inden for 20 meters afstand af naturarealerne. I §§ 6 og 10, er "*kategori 1-natur samt lobeliesøer og højmoser*" ændret til "*særligt ammoniakfølsomme naturtyper*".

Med ændringen videreføres den gældende retsstilling inden for gødningsanvendelsesbekendtgørelsens område. Ændringen har således ikke nogen indholdsmæssig betydning og ændrer ikke på beskyttelsesniveauet for naturtyperne.

2.5. Præcisering af krav om tildeling af gødning til afgrøder med gødningsbehov og tilføjelse af kunstgødning

Bæredygtigt Landbrug anfører, at der ikke bør være forbud mod at gøde efterafgrøder. Bæredygtigt Landbrug begrundet det med, at der på visse jordtyper nogle år ikke er tilstrækkeligt kvælstof i jorden, til at efterafgrøder kan udvikles og effektivt medvirke til at optage de næringsstoffer, som måtte blive mineraliseret i løbet af efteråret.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Ved gødskning af efterafgrøder om efteråret vil der potentielt kunne opnås en øget produktion og kvælstofoptagelse i efterafgrøden, men der vil sjældent kunne opnås en meroptagelse af kvælstof, som vil svare til den tilførte mængde. Ved uensartet etablering eller svag vækst af efterafgrøden vil der i stedet være risiko for større udvaskning fra arealer med gødede efterafgrøder end fra arealer uden efterafgrøder. Når hovedformålet med efterafgrøder er at mindske nitratkoncentrationen i jordvæsken, bør efterafgrøderne ikke tilføres kvælstof.

På denne baggrund fastholder Landbrugsstyrelsen, at der bør gælde et forbud mod gødskning af efterafgrøder. Henset til den nuværende tørkesituation finder Landbrugsstyrelsen dog, at forbuddet ikke bør iværksættes med virkning fra planperioden 2023/2024. I den udstedte gødningsanvendelsesbekendtgørelse har Landbrugsstyrelsen derfor ikke medtaget tilføjelsen af kunstgødning til bestemmelsen i § 4. Det vil således fortsat være tilladt at tildele kunstgødning til efterafgrøder, mens andre gødningstyper ikke må tildeles til efterafgrøder, idet det eksisterende krav i § 4 om, at organisk gødning og bioaske skal tildeles afgrøder med et gødningsbehov, videreføres.

Landbrugsstyrelsen vurderer, at jordbrugsvirksomheder efter en tilpasningsperiode på et år kan indrette sig på et forbud mod gødskning af efterafgrøder. I de år, hvor planlagte efterafgrødearealer inddrages til foderproduktion som gødskes på grund af vejræssige forskydninger, vil jordbrugsvirksomheden kunne anvende alternativer til efterafgrøder f.eks. reduceret kvote, for på den måde at leve op til virksomhedens efterafgrødekrav. Det indebærer, at jordbrugsvirksomhederne skal vælge en afgrødekode med en gødningsnorm, hvis afgrøden ønskes tildelt gødning.

Landbrugsstyrelsen forventer på denne baggrund at medtage tilføjelsen af kunstgødning i § 4 i en ændret udgave af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen til ikrafttræden 1. august 2024.

2.6. Præcisering af bestemmelse om gener fra udbragt husdyrgødning

KL finder, at Landbrugsstyrelsens forslag om at præcisere bestemmelsen om gener fra udbragt gødning med ændring af ”unødig” til ”væsentlig” er uhensigtsmæssig. KL er bekymret for, at ændringen vil udgøre en stramning fremfor en praksisændring, som det ellers er beskrevet som, og peger på, at den nuværende bestemmelse administreres således, at udbringning af gylle må medføre væsentlige gener for omkringboende i en periode, hvis kommunen konkret vurderer, at udbringningen er nødvendig. KL bemærker endvidere, at det tidligere miljøklagenævn har udtalt i flere afgørelser, at landzonen er landbrugets arbejdsområde, og at beboere i landzone må tåle, at der i nogle kortere perioder af året kan være gener som følge af gylleudbringning på omkringliggende marker.

KL peger samtidig på, at kriteriet ”væsentlige gener” kendes fra andre dele af miljøreguleringen, f.eks. ved en klage over lugt fra staldanlæg, hvor kommunen skal vurdere, om der er tale om væsentlige gener. Her er det centralt at vurdere, hvor meget det lugter – og det er ikke relevant, om lugten er nødvendig for driften. Med den foreslåede ændring lægges der ikke op til, at kommunerne fremover skal inddrage,

om det er praktisk muligt at undgå væsentlige gener ved udbringning af gylle. KL mener ikke, at den foreslåede ændring fra "unødige gener" til "væsentlige gener" vil gøre vurderingen nemmere eller mere klar.

KL anfører, at hvis man ønsker en stramning af reglerne, bør det fremgå tydeligt. Det er KL's vurdering, at det i så fald bør overvejes, om det er mere hensigtsmæssigt at udvide bestemmelserne, der konkret har til hensigt at beskytte omkringboende, herunder afstandskrav til byzone, nedfældningskrav mv., da disse bestemmelser er mere enkle at håndhæve, og ikke i så høj grad baseres på konkrete vurderinger. Hvis kommunerne alligevel får til opgave at vurdere, om gylleudbringning giver anledning til "væsentlige gener" fremfor "unødige gener", bør det overvejes at fastlægge nogle objektive kriterier for, hvornår udbringningen i så fald vurderes at medføre væsentlige gener.

Landbrug & Fødevarer finder ændringen fra "unødige" til "væsentlige" gener uhensigtsmæssig og mener, at den nuværende formulering skal bibeholdes. Der er allerede fastsat en række begrænsninger for udbringning af husdyrgødning for at mindske generne for bl.a. naboer. Men udbringning af husdyrgødning vil alligevel som regel medføre lugtgener. Med ordlyden "væsentlige" lægges der op til en subjektiv vurdering, mens der i ordet "unødig" ligger både et krav om nødvendighed af selve udbringningen samt om at anvende tilgængelige teknikker for at reducere lugtgenerne mest muligt – så de ikke bliver "unødigt" store.

Bæredygtigt Landbrug bemærker, at konkret kørsel med udbringning af gylle ikke er omfattet af VVM, som handler om at vurdere virkningen af større projekter og planer på miljøet. Bæredygtigt Landbrug anfører, at det bør præciseres, at regelændringerne skal sikre mere EU-konforme regler, og det bør samtidig præciseres, at der ikke ændres på den materielle retsstilling, således at man på landet særligt i landzone må forvente landbrugsaktiviteter, herunder udbringning af gylle.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Landbrugsstyrelsens hensigt med forslaget om at ændre "unødige" til "væsentlige" i bestemmelsen om gener fra udbragt gødning var at opnå en mere klar bestemmelse. Baggrunden for forslaget var bl.a. konkrete henvendelser fra kommuner, der har oplevet vanskeligheder i fortolkningen og håndhævelsen af reglen i dens nuværende udformning i forhold til langvarige lugtgener fra udbragt husdyrgødning. Der ville med præciseringen samtidig ske en ensretning af ordlyden med miljøbeskyttelsesloven og dens væsentlighedsbegreb, som også er i overensstemmelse med VVM-direktivet. Efter Landbrugsstyrelsens opfattelse ville der være tale om en præcisering, der ikke forventes at føre til ændringer i praksis.

På baggrund af bemærkningerne fra særligt KL finder Landbrugsstyrelsen, at der er behov for grundigere at afsøge den nuværende praksis i kommunerne samt de udfordringer, der knytter sig hertil, samt om den foreslåede præcisering reelt vil give anledning til ændringer i praksis. Landbrugsstyrelsen har derfor ikke medtaget den foreslåede ændring fra "unødig" til "væsentlig" i den udstedte udgave af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

I forhold til bemærkninger fra Bæredygtigt Landbrug om, hvorvidt den konkrete kørsel med gylle er omfattet af VVM-direktivet, skal Landbrugsstyrelsen bemærke, at selve udbringningen af husdyrgødning på arealerne er omfattet af VVM-direktivet som en del af bilagspunkterne om anlæg til intensiv husdyravl. Danmark har adskilt reguleringen af husdyrbrugets anlæg og arealer, og der er udformet generelle regler for udbringningen af husdyrgødning, der udgør såkaldte tærskelværdier eller afskæringskriterier til erstatning af den konkrete vurdering efter VVM-direktivet.

2.7. Præcisering af tidsangivelser i udbringningsperioderne mv.

Landbrug & Fødevarer hilser det velkomment, at tidsangivelser er blevet præciseret, og at f.eks. ”til før” er udgået. Landbrug & Fødevarer mener dog, at angivelserne kan præciseres yderligere og foreslår ”indtil” erstattet af ”til og med” og ”fra” erstattet med ”fra og med”.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Landbrugsstyrelsen finder, at en yderligere præcisering af tidsangivelserne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen hensigtsmæssigt kan ske i vejledningen.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af bekendtgørelsesudkastet.

2.8. Justering af hvilke græsarealer, der er omfattet af krav om anvendelse af ammoniakreducerende teknik

Landbrug & Fødevarer bemærker til Landbrugsstyrelsens justering af, hvilke græsarealer, der er omfattet af krav om anvendelse af en ammoniakreducerende teknik, at den sidste del af formuleringen ”for hvilke der er indgået kontrakt med frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson” eventuelt kan slettes, da der ikke dyrkes frøgræs, uden at der på forhånd er indgået kontrakt.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Landbrugsstyrelsen er principielt enig med Landbrug & Fødevarer i, at frøgræs alene dyrkes med en på forhånd indgået kontrakt med et frøfirma. Landbrugsstyrelsens vurderer dog, at kravet om, at der skal forefindes en kontrakt, bidrager til at sikre en entydig og effektiv kontrol.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af bekendtgørelsesudkastet.

2.9. Udbringningsteknikker til reduktion af ammoniakemissioner

Biogas Danmark og Landbrug & Fødevarer anfører, at 11 kg svovlsyre pr. ton afgasset biomasse er en meget stor mængde syre. Biogas Danmark og Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at der iværksættes praksisnære titreringer, som efterviser, om en tilsætning af 11 kg svovlsyre er nødvendigt for at opnå en tilstrækkelig forsuring. Biogas Danmark henviser desuden til forsøg udført af SEGES Innovation og Teknologisk Institut, hvor pH-værdien i den forsurede afgassede biomasse er langt under det, der er nødvendigt, for at opnå den nødvendige effekt.

Landbrug & Fødevarer og Biogas Danmark anfører, at der i praksis er meget få biogasanlæg, som kan separere den afgassede biomasse ned til 3,6 pct. tørstof. Dette bl.a. fordi en stor del af det resterende tørstof er opløst tørstof og salte, som ikke kan frasepareres mekanisk. Det anføres videre, at opløst tørstof og salte ikke forringer væskens evne til at trænge ned i jorden, hvorfor Biogas Danmark og Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at der hurtigst muligt iværksættes relevant forskning, som tilvejebringer den nødvendige viden, så reguleringen fremadrettet kan ske på basis af suspenderet tørstof eller viskositet. Landbrug & Fødevarer opfordrer desuden til, at tørstofprocenten indtil da korrigeres til et praktisk opnåeligt niveau. Biogas Danmark opfordrer til, at kravet om 3,6 pct. tørstof alene gælder partikulært organisk tørstof, og at tørstofindholdet dermed justeres for indhold af suspenderet tørstof, salte og sand.

Biogas Danmark bemærker endvidere, at der i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen skelnes mellem ”afgasset” og ”uafgasset” husdyrgødning, men at disse begreber ikke er definerede i bekendtgørelsen.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Med indarbejdelsen af separering af husdyrgødning som ny ammoniakreducerende udbringningsteknik i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen i 2022 er der tilføjet en ny teknik som alternativ til nedfældning og forsuring af husdyrgødning med henblik på at give jordbrugsvirksomheder mulighed for at reducere ammoniakudledningen på en omkostningseffektiv måde. Det nuværende faglige grundlag bygger på en række modelmæssige beregninger udarbejdet af Aarhus Universitet i 2022¹. Aarhus Universitet har i deres redegørelse påpeget behovet for yderligere studier. Landbrugsstyrelsen har igangsat yderligere forskning ved Aarhus Universitet med henblik på at nuancere det eksisterende faglige grundlag. Aarhus Universitet er i gang med at undersøge karakteristika ved separeret afgasset husdyrgødning, herunder tørstofprocenter og viskositet. På baggrund af forskellige egenskaber er det hensigten at opgøre ammoniaktabet ved markforsøg i 2023 og 2024. Når disse undersøgelser foreligger, er det Landbrugsstyrelsens intention at afsøge mulighederne for at nuancere, under hvilke vilkår separering af husdyrgødning kan indgå som ammoniakreducerende tiltag.

Det er velkendt, at afgang af husdyrgødning forøger pH i den afgassede husdyrgødning, og derved kan afgang give anledning til et øget ammoniaktab til omgivelserne under udbringning. Dette er der taget højde for i den gældende regulering, der tilstræber, at ammoniakfordampningen fra forsuret afgasset husdyrgødning ikke er større end fra forsuret husdyrgødning, som ikke er afgasset. Afgasset husdyrgødning har derfor skullet forsures ned til samme pH som andre husdyrgødningstyper.

Landbrugsstyrelsen er bekendt med, at der er forsøg i gang for at underbygge det videnskabelige grundlag for syretilsætning til afgasset husdyrgødning. Sådanne forsøg kan vise sig nyttige i forhold til at nuancere estimatet på den krævede syremængde samt øge sikkerheden på estimatet. Landbrugsstyrelsen vil ved publicering af nye eksperimentelle forsøg vurdere, om disse kan give anledning til at ændre det opgjorte syrekraft.

Til forslaget fra Biogas Danmark om at definere "afgasset" og "uafgasset" husdyrgødning i bekendtgørelsen skal Landbrugsstyrelsen bemærke, at det efter styrelsens vurdering ikke giver anledning til tvivl, hvad der forstås herved, og at en nærmere afgrænsning af begreberne derfor mere hensigtsmæssigt kan ske i vejledningen.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

2.10. Kvalificering af kravet om tilsætning af ureasehæmmere

Flex Fertilizer bemærker, at kravet om CE-mærkning af ureasehæmmere vil mindske udbuddet og dermed konkurrencen på markedet, lige som det vil holde nye metoder/produkter ude som virkemiddel i en længere periode.

Flex Fertilizer har desuden kommentarer og forslag til regler, der ikke er foreslået ændret ved høringen af bekendtgørelsen. Flex Fertilizer foreslår således, at der ikke skal gælde krav om særlige ammoniakreducerende foranstaltninger for udbringning af kunstgødning, som indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser i perioden fra 1. februar indtil 1. april. Dette svarer til, hvad der gælder for kunstgødning, der indeholder ren diammoniumsulfat. Flex Fertilizer begrundet forslaget

¹ Pedersen J, Adamsen AP, Hafner SD., 2022. Vurdering af separation af flydende husdyrgødning som ny ammoniakreducerende udbringningsteknik. Rådgivningsrapport fra DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, Aarhus Universitet.

med, at lav temperatur i sig selv har en ureasehæmmende effekt og henviser til forskningsresultater vedrørende dette.

Flex Fertilizer foreslår endvidere, at begrænsningen af udbringning af kunstgødning, som indeholder ren diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak) i § 8 kun skal gælde, når gødningens indhold af ammonium-N er over 50 pct. af dens totale N-indhold. Flex Fertilizer begrundet dette med, at det ikke er den svovlsure ammoniak i sig selv, der er problemet, men det relative ammonium-indhold og pH. Flex Fertilizer bemærker, at andre typer kunstgødning med højere relativt indhold af ammonium-N ikke er underlagt samme begrænsning.

Flex Fertilizer foreslår herudover, at betingelserne for anvendelse af bladgødskning som ammoniakreducerende foranstaltning justeres ved, at mængdebegrænsningen hæves fra 20 kg til 30 kg urea-N pr. hektar hver tredje dag. Som begrundelse for forslaget henviser Flex Fertilizer til forsøg, som SEGES har gennemført i 2021 og 2022.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Med kravet om, at der skal anvendes CE-mærkede ureasehæmmere sikres, at produktet er mærket fyldestgørende til, at landbrugerne kan anvende produktet på en måde, der sikrer effekten. Landbrugsstyrelsen bemærker, at netop det, at kravet udgør en teknisk handelshindring ved i praksis at udelukke markedsføring af ikke CE-mærkede ureasehæmmere i Danmark, betyder, at det er nødvendigt at notificere kravet efter både EU's notifikationsprocedure for varer og digitale tjenester og WTO's notifikationsprocedure for varer.

Som der er gjort rede for i høringsbrevet, kan reglen om CE-mærkning af ureasehæmmere ikke nå at komme med ved udstedelsen af bekendtgørelsen i 2023 på grund af den obligatoriske status-quo-periode for notifikation efter EU's notifikationsprocedure for varer og digitale tjenester. I stedet forventer Landbrugsstyrelsen at medtage reglen ved den næste ændring af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen til ikrafttrædelse den 1. august 2024. Derfor er § 8, stk. 2, og § 27, stk. 2, der indgik i høringsversionen af bekendtgørelsesudkastet fjernet i den aktuelt nyudstedte bekendtgørelse. Desuden er der foretaget konsekvensændringer af styknumre i § 8 og henvisning til stk. 2 i § 27, stk. 1.

Ved indførelsen af kravene til udbringning af diammoniumsulfat (også kaldet svovlsur ammoniak) og kunstgødning, som indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser, i 2019, blev det lagt til grund, at ammoniakemissionsfaktoren for de to gødningstyper er henholdsvis 9 pct. og 15,5 pct. Emissionsfaktorerne ses i Aarhus Universitets *Danish Emission Inventories for Agriculture*. Den seneste udgave af rapporten er nr. 443 fra 2021². For svovlsur ammoniak blev det endvidere bl.a. lagt til grund, at ammoniakemissionen vil afhænge af klimatiske og jordbundsmæssige forhold, således at den udbredte anvendelse af denne gødningstype i det tidlige forår under kølige forhold må antages at have en mindre ammoniakemission end de 9 pct. Kravene til svovlsur ammoniak blev derfor begrænset til kun at gælde uden for perioden 1. februar til 1. april.

Muligheden for at udbringe kunstgødning indeholdende ureabaserede kvælstofforbindelser ved bladgødskning som ammoniakreducerende foranstaltning, blev indført i 2022. Grænsen på 20 kg urea-N pr. hektar blev fastsat ud fra anbefalinger fra Københavns Universitet. Grænsen blev sat for at forebygge nedvaskning af større mængder urea fra bladene til jorden i tilfælde af regn inden for de første

² Albrektsen, R., Mikkelsen, M.H. & Gyldenkerne, S., 2021. Danish emission inventories for agriculture.

Inventories 1985 – 2018. Aarhus University, DCE – Danish Centre for Environment and Energy. Scientific Report No. 443.

par døgn efter gødningstildelingen, idet dette ville kunne resultere i en øget ammoniakfordampning. Der blev gjort rede for anbefalingerne i Fødevareministeriets høringsbrev fra ændringen af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen i 2022³.

Landbrugsstyrelsen vil frem mod en senere bekendtgørelsesændring vurdere betingelserne for udbringning af kunstgødning, der indeholder ren diammoniumsulfat eller ureabaserede kvælstofforbindelser ud fra blandt andet ny viden, siden reglerne blev indført, og inden for de rammer, som det nationale program for reduktion af luftforurening sætter. Programmet blev vedtaget i 2019 med en række initiativer for at reducere bl.a. ammoniakemissionerne i Danmark⁴. Ét af initiativerne var, at der stilles krav om, at svovlsur ammoniak og urea (både i fast og flydende form) udbringes på en måde, der begrænser ammoniakfordampningen.

Som det fremgår af høringsnotat til ændring af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen i 2022, igangsatte Fødevareministeriet en kortlægning af anvendelsen af kvælstofholdige gødningstyper i jordbruget i Danmark. Ud fra denne viden er det Landbrugsstyrelsens intention at få redegjort for de relevante emissionsfaktorer med det formål at kunne redegøre nærmere for handelsgødningernes anvendelse og den ammoniakemission, som anvendelsen måtte give anledning til.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af bekendtgørelsesudkastet.

2.11. Udbringningsperioden for fast organisk gødning i efteråret

I den gældende gødningsanvendelsesbekendtgørelse fremgår, at der i perioden fra efter høst til før 1. november på lerjord (JB-nr. 7-9), 1. december på lerjord og humusjord (JB-nr. 5, 6, 10 og 11) og 1. februar på sandjord (JB-nr. 1-4) ikke må udbringes fast organisk gødning bortset fra have- og parkaffald til voksende afgrøder.

Landbrug & Fødevarer har argumenteret for, at der bør være mulighed for, at der kan udbringes fast organisk gødning til overvintrende græs frem til 1. november. Fristen for udbringning på lerjord (JB 7-9) kan evt. udsættes til 10. december. På den måde vil JB 5-11 have samme frister. Landbrug & Fødevarer begrundet forslaget med, at udbringning efter sidste slæt i overvintrende græsmarker giver mulighed for, at regnorme gennem vinteren kan inkorporere gødningen i jorden og derved mindske forurening af græsafgrøden til slæt med rester af fast organisk gødning samt reducere risikoen for smittespredning.

Landbrug & Fødevarer bemærker i øvrigt, at det kunne fremgå tydeligere af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 17, at muligheden for udbringning af spildevandsslam indtil den 20. oktober omfatter fast spildevandsslam og ikke flydende spildevandsslam.

Stiesdal SkyClean bemærker under henvisning til kapitel 7.1 i Knowledge synthesis on biochar in Danish agriculture⁵, at biokul kun indeholder en meget lille andel kvælstof uden risiko for kvælstoftab til miljøet. På denne baggrund foreslår Stiesdal SkyClean, at biokul undtages fra lukkeperioderne for fast organisk gødning i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. Stiesdal SkyClean henviser til, at have- og parkaffald efter den gældende gødningsanvendelsesbekendtgørelse er undtaget fra lukkeperioden med den tilsvarende begrundelse.

³ Høringsbrev og øvrigt høringsmateriale fra ændringen af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen i 2022 kan tilgås via Høringsportalen: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/66392>

⁴ Miljø- og Fødevareministeriet, 2019. Nationalt program for reduktion af luftforurening.

⁵ Elsgaard, L., 2022. Knowledge synthesis on biochar in Danish agriculture. DCA report no. 208. Advisory report – Danish Centre for Food and Agriculture, Aarhus University.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Udbringningsperioderne for fast organisk gødning blev i 2021 ændret således, at udbringningen blev flyttet fra efterår til vinterperioderne med det primære formål at reducere udvaskningen af nitrat i forbindelse med anvendelse af fast gødning i planteproduktionen. Det blev på det tidspunkt vurderet, at kvægbrug på lerjord (JB 5-6 og JB 7-9) under de nuværende regler hovedsageligt udbragte fast gødning i begyndelsen af november, og at ændring af kravene (til de nu eksisterende krav) i praksis ville ændre udbringningstidspunktet til kort efter 1. november for JB 7-9 og 1. december for JB 5-6. Det blev således konkluderet at regelændringerne alene ville have lille betydning for udbringningstidspunktet på kvægbrug.

I forbindelse med ændring af udbringningstidspunkterne for fast gødning i 2021 vurderede Aarhus Universitet de udvaskningsmæssige konsekvenser. Det blev herunder konkluderet, at hvis fast husdyrgødning udbringes om efteråret, er der stor risiko for udvaskning, hvis der ikke efterfølgende dyrkes en afgrøde, som effektivt kan optage det plantetilgængelige kvælstof fra husdyrgødningen⁶. Landbrug & Fødevarer har i sit høringssvar anført, at muligheden for tildeling i efteråret skulle gælde overvintrende græs. Landbrugsstyrelsen har ikke medtaget de foreslåede ændringer i den udstedte udgave af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. Ændringerne vil bl.a. forudsætte afklaringer af de udvaskningsmæssige konsekvenser ved en mulighed for udbringning af fast husdyrgødning i overvintrende græs.

For så vidt angår Landbrug & Fødevarers bemærkning om præcisering af § 9, stk. 15, der er hovedreglen for udbringningsperioden for fast organisk gødning, skal Landbrugsstyrelsen bemærke, at det fremgår af bestemmelsen, at § 9, stk. 17, vedrørende udbringning af spildevandsslam er en undtagelse hertil. Det fremgår således indirekte af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen, at undtagelsen i § 9, stk. 17, alene vedrører fast spildevandsslam. Landbrugsstyrelsen er dog enig med Landbrug & Fødevarer i, at dette kunne fremgå mere tydeligt, hvis bestemmelsen præciseres. På baggrund af bemærkningerne har Landbrugsstyrelsen derfor præciseret i § 9, stk. 17, at bestemmelsen vedrører fast spildevandsslam.

Landbrugsstyrelsen er enig med Stiesdal SkyClean i, at biokul kan undtages fra lukkeperioden for fast organisk gødning, uden at dette indebærer en risiko for øget udvaskning af kvælstof til vandmiljøet. På denne baggrund har Landbrugsstyrelsen justeret gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 15, således at det fremgår, at lukkeperioden for fast organisk gødning hverken omfatter have- og parkaffald eller biokul.

2.12. Krav om nedbringning af husdyrgødning hurtigst muligt og inden 4 timer

Af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 10, stk. 2, fremgår, at fiberfraktionen skal nedbringes hurtigst muligt og inden 4 timer efter udbringning. Kravet blev fastsat i forbindelse med, at separering af husdyrgødning blev indarbejdet i bekendtgørelsen i 2022. Nedbringningskravet har til formål at sikre, at ammoniakfordampningen fra udbringningen af fiberfraktionen reduceres, således at den samlede ammoniakreduktion ved separering af afgasset biomasse og kvæggylle er tilstrækkelig.

HedeDanmark har i sit høringssvar anført, at reglerne i praksis medfører, at fiberfraktionen som hovedregel udbringes forud for vinterraps og forud for etablering af vårsæede afgrøder. HedeDanmark

⁶ Sørensen, P., Thomsen, I.K., Hansen, E.M., 2021. Vurdering af kvælstofudvaskningsmæssige konsekvenser ved ændrede udbringningsperioder for fast husdyrgødning. Rådgivningsnotat fra DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, Aarhus Universitet.

anfører, at en stor del af fiberfraktionen derfor må lagres, med risiko for omsætning og tab af kulstoffet (i værste fald som metan) samt tab af kvælstof inden anvendelse.

Stiesdal SkyClean anfører, at biokul ikke indeholder ammoniak, og at det derfor ikke er relevant at lade biokul omfatte af kravet om nedbringning af husdyrgødning. Stiesdal SkyClean foreslår på denne baggrund, at biokul ikke omfattes af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens krav om nedbringning af husdyrgødning.

Endvidere bemærker Stiesdal SkyClean, at det i Knowledge synthesis on biochar in Danish agriculture direkte er anført, at det ikke er relevant at ansætte en udnyttelsesgrad på kvælstof i biokul, og at kravet til kvælstofudnyttelsen i biokul derfor bør bortfalde.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

I forbindelse med oplagring af fiberfraktion er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsat krav om overdækning med et tætsluttende og vandtæt materiale straks efter udlægning. Disse krav har bl.a. til hensigt at sikre mod fordampning af ammoniak og nedsivning af vandopløst kvælstof fra det oplagrede materiale. Landbrugsstyrelsen er enig med HedeDanmark i, at der uundgåeligt vil være et tab af kulstof og kvælstof ved oplagring, da der i mindre omfang vil pågå mineralisering af fiberfraktionen trods overdækning. Det er samtidig Landbrugsstyrelsens opfattelse, at fiberfraktionen i højere grad end tidligere vil blive anvendt til andre formål – herunder produktion af biokul mv. i fremtiden. Landbrugsstyrelsen forventer, at anvendelse af fiberfraktion direkte til jordbrugsformål derfor vil falde, og behovet for landtidslagring forventes derfor også at falde. For at opretholde den forudsatte ammoniakreducerende effekt ved separering af husdyrgødning er det Landbrugsstyrelsens opfattelse, at tab i forbindelse med oplagring af fiberfraktion vil være markant lavere end udbringning af fiberfraktioner i eksisterende afgrøder. HedeDanmarks ønske imødekommes derfor ikke.

Landbrugsstyrelsen er enig med Stiesdal SkyClean i, at det ikke er relevant at fastsætte krav til imødegåelse af ammoniakemissioner fra biokul. På denne baggrund har Landbrugsstyrelsen undtaget biokul fra kravet om nedbringning på arealer med etablerede afgrøder med et gødningsbehov, der ligger inden for 20 m fra særligt ammoniakfølsomme naturtyper, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 10, stk. 4, og kravet om nedbringning på arealer uden etablerede afgrøder med et gødningsbehov, jf. § 10, stk. 5.

Landbrugsstyrelsen skal samtidig bemærke, at nedbringning af husdyrgødning, herunder biokul baseret på husdyrgødning, kan bidrage til opnåelsen af andre formål end begrænsning af ammoniakemissioner. Eksempelvis kan nedbringning af husdyrgødning imødegå lugtgener og støvgener fra udbragt husdyrgødning. Det er et generelt krav efter gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 5, stk. 2, at udbringning af husdyrgødning ikke må give anledning til unødige gener.

Det er Landbrugsstyrelsens vurdering, at biokul kan udbringes uden væsentlige gener. I de konkrete tilfælde, hvor udbragt biokul grundet dets sammensætning støver, kan nedbringning af den udbragte biokul være en nødvendig metode til overholdelse af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 5, stk. 2.

Samlet set er det med det nuværende vidensniveau Landbrugsstyrelsens vurdering, at det ikke er relevant at fastsætte regler til imødegåelse af ammoniakemissioner og udvaskning af kvælstof fra udbragt biokul, samt at gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 5, stk. 2, er tilstrækkelig til at undgå unødige gener fra udbragt biokul. Landbrugsstyrelsen følger området og vil i forbindelse med fremtidige regelændringer overveje at fastsætte konkrete krav til udbringning af biokul, såfremt dette vurderes relevant på baggrund af udviklingen af området eller ny viden.

For så vidt angår Stiesdal SkyCleans forslag om et udnyttelseskrav til biokul på 0 skal Landbrugsstyrelsen bemærke, at udnyttelseskravet ikke fastsættes i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen men i gødskningsbekendtgørelsen, og at der i høringsversionen af den ændrede gødskningsbekendtgørelse indgår forslag om fastsættelse af udnyttelseskravet for biokul til 0.

2.13. Tilladelse til at udbringe op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning

Landbrug & Fødevarer anfører, at malkegeder bør omfattes af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 15, stk. 2, hvorefter det er jordbrugsvirksomheder, som producerer husdyrgødning med mindst 300 kg kvælstof i den planperiode, som tilladelsen omfatter, hvoraf mindst 2/3 er fra kvæg, der kan få tilladelse til at udbringe op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal.

Til bestemmelsen i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 15, stk. 4, om at en ansøgning, der ikke indgives via Tast Selv, ikke anses for modtaget i Landbrugsstyrelsen, anfører Landbrug & Fødevarer, at der bør angives en mulighed for undtagelse for det tilfælde, at Tast Selv rammes af tekniske vanskeligheder, der besværliggør, eller umuliggør, at ansøgninger indgives rettidigt deri.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Det fremgår af Rådets direktiv 91/676/EØF om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (nitratdirektivet), at det højst er tilladt at tildele 170 kg kvælstof fra husdyrgødning pr. hektar (det såkaldte harmonikrav).

Samtidig fremgår det, at medlemsstaterne efter tilladelse fra EU-Kommissionen kan tillade, at der tildeles en større mængde husdyrgødning. Danmark har siden 2002 haft en tilladelse, der løbende er fornyet, til, at kvægbrug på visse betingelser kan tildele op til 230 kg kvælstof fra husdyrgødning pr. hektar. Den seneste tilladelse er meddelt af EU-Kommissionen som gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1074 af 17. juli 2020 om indrømmelse af en undtagelse på anmodning fra Danmark i henhold til nitratdirektivet (kvægundtagelsen)⁷. Kvægundtagelsen giver mulighed for, at et kvægbrug under visse betingelser kan dække en større andel af sit gødskningsbehov med husdyrgødning, end hvad der ellers følger af reglerne herom.

Det er ikke inden for rammerne af kvægundtagelsen muligt at imødekomme ønsket fra Landbrug & Fødevarer om tilføjelse af malkegeder til de regler i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 15, der gennemfører kvægundtagelsen.

Til det af Landbrug & Fødevarer anførte om, at det bør fremgå af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 15, at der kan gøres undtagelse fra fristen for ansøgning om tilladelse til tildeling af op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar, når indsendelse af ansøgning besværliggøres eller umuliggøres af tekniske vanskeligheder i Tast Selv, skal Landbrugsstyrelsen bemærke, at en sådan mulighed ikke fremgår af Landbrugsstyrelsens øvrige regelsæt med krav om indsendelse via Tast Selv.

I de tilfælde, hvor en ansøger kan dokumentere forgæves at have forsøgt at indsende en ansøgning, kan Landbrugsstyrelsen efter en konkret vurdering se bort fra overskridelser af ansøgningsfristen. Dokumentation kan f.eks. bestå i, at ansøger har fejlmeldt it-systemet til Landbrugsstyrelsen.

⁷ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/1074 af 17. juli 2020 om indrømmelse af en undtagelse på anmodning af Danmark i henhold til Rådets direktiv 91/676/EØF om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget kan tilgås her: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020D1074>

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

2.14. Særregel for fastsættelse af fosforloftet for organisk gødning fra jordbrugsvirksomheder tilknyttet fælles biogasanlæg ophæves

Landbrug & Fødevarer og Biogas Danmark finder, at den gældende særregel om fosforloftet for jordbrugsvirksomheder, der er tilknyttet et fælles biogasanlæg, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 16, stk. 2, bør opretholdes. Landbrug & Fødevarer henviser herved til, at reglen sikrer, at to jordbrugsvirksomheder, der modtager al deres gødning som afgasset biomasse fra et biogasanlæg, vil have samme fosforloft, uanset at der f.eks. er tale om en planteavler og en svineproducent. Biogas Danmark henviser til, at reglen er fast indarbejdet og ikke bør ophæves, før fosforlofterne fra planperioden 2025/2026 har nærmet sig hinanden yderligere.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Det er korrekt, som høringsparterne anfører, at gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 16, stk. 2, indebærer, at fosforloftet på virksomheder, som modtager al gødning som afgasset biomasse fra et biogasanlæg, ikke påvirkes af fosforloftet på den gødning, der produceres på virksomheden. Som beskrevet i høringsbrevet indebærer dette en fravigelse af bekendtgørelsens udgangspunkt, hvorefter den organiske gødnings fosforloft fastsættes som et vægtet gennemsnit af fosforlofterne for den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget organisk gødning og modtaget bioaske, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 1. Efter Landbrugsstyrelsens vurdering er der ikke grundlag for at behandle virksomheder, der får al deres gødning fra biogasanlæg, anderledes end virksomheder, der får deres gødning fra en anden anlægstype, eller som bytter gødning med en anden jordbrugsvirksomhed. Landbrugsstyrelsen fastholder derfor ophævelsen af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 16, stk. 2.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

2.15. Alternative analysemetoder til Olsen-P til hævelse af fosforloft ved lave fosfortal

Landbrug & Fødevarer har anført, at der ønskes mere retvisende analyser af jordens indhold af plantetilgængeligt fosfor. Der henvises især til jordtyper i Vendsyssel, hvor den gældende analysemetode (Olsen-P) ikke findes retvisende for fosforbehovet. Landbrug & Fødevarer henviser til, at der arbejdes på alternative analysemetoder, som er mere retvisende, og til at der findes en løsning specifikt for de særlige jordtyper.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Landbrugsstyrelsen er bekendt med, at Aarhus Universitet og SEGES har udført en række forsøg vedrørende alternative fosforanalyser til den gældende analysemetode. Landbrugsstyrelsen finder det interessant at afsøge resultater herfra nærmere. Dette med særligt henblik på at undersøge alternative analysemetoder end Olsen-P på lokaliteter, hvor dette kunne være relevant. Landbrugsstyrelsen vil på den baggrund tage initiativ til at drøfte mulighederne for, om mere retvisende analysemetoder kan indgå i reguleringen i en kommende bekendtgørelsesændring.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

2.16. Fradragsordning for fosfor leveret med halm til anlæg

Biogas Danmark ønsker, at den tidligere fradragsordning, hvor fosfor afsat med halm til fyringsanlæg kunne trækkes fra i jordbrugsvirksomhedens forbrug af fosfor, genindføres. Biogas Danmark mener samtidig, at ordningen bør udvides til at omfatte levering af halm til biogasanlæg. Med de nuværende regler straffes landmænd, som leverer halm til biogasanlæg, idet halmens fosforindhold skal medregnes i fosforregnskabet, hvorimod det ikke medregnes, hvis landmanden nedmulder den samme halmmængde. Biogas Danmark gør samtidig opmærksom på, at jordbrugsvirksomheder, der leverer halm til biogasanlæg, typisk er husdyrproducenter, som er udfordrede af fosforreguleringen. Biogasanlæg oplever således, at landmænd fravælger at levere halm til biogasanlæg.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Fradragsordningen for fosfor leveret med halm til fyringsanlæg blev ophævet i 2022 for at sidestille leverancer af halm til fyringsanlæg med leverancer af halm til andre formål, f.eks. bioforgasning eller pyrolyse. Det indgik samtidig i vurderingen, at meget få virksomheder på daværende tidspunkt anvendte fradragsmuligheden.

Landbrugsstyrelsen er opmærksom på, at der er en stigende interesse for at anvende halm – og andre biomasser – til forskellige formål, herunder i biogasanlæg og til pyrolyse mv. En bredere anvendelse af fradrag for fosfor i halm og evt. andre biomasser, der afgives fra jordbrugsvirksomheden, vil efter Landbrugsstyrelsen vurdering øge kompleksiteten af fosforreglerne og administrationen heraf. Dette skal efter Landbrugsstyrelsens sammenholdes med behovet for en sådan ordning. Efter Landbrugsstyrelsens vurdering er det i dag muligt for virksomheder med planteproduktion, som ikke er udfordret af fosforlofterne, at levere halm til biogasanlæg. I takt med at anvendelsen af halm f.eks. til biogas eller pyrolyse øges, og efterspørgslen dermed stiger, vil Landbrugsstyrelsen se på, om der kan udvikles en administrerbar ordning, hvor de miljømæssige konsekvenser i forhold til bl.a. fosfor beskrives og adresseres.

2.17. Præcisering af mulighed for at fratække fosfor udbragt på ikke-harmoniarealer

Landbrug & Fødevarer anfører, at muligheden for efter § 21, stk. 4, nr. 4 at fratække fosfor fra kunstgødning og bioaske, der er tildelt på arealer, som ikke medregnes som harmoniarealer, reelt ikke kan bruges på jordbrugsvirksomheder, hvor harmoniarealet er ”fyldt op” med fosfor i husdyrgødning. Det hænger sammen med bestemmelsens forudsætning om, ”...at den tildelte mængde fosfor i kunstgødning og bioaske er fordelt ensartet på hele arealet med afgrøder...”. Landbrug & Fødevarer mener, at det er en forudsætning, som ikke holder i praksis. Hovedparten af den fosfor i f.eks. kunstgødning, som er udbragt på de berørte ikke-harmoniarealer efter reglerne, vil blive forudsat tildelt på harmoniarealet, som jo i forvejen er fyldt med fosfor i husdyrgødning. Resultatet bliver, at ikke-harmoniarealet ikke kan tilføres fosfor i kunstgødning, som det ellers er hensigten med bestemmelsen. Landbrug & Fødevarer foreslår, at der kan fratækkes en fosformængde svarende til arealet af ikke-harmoniarealer ganget med fosfornormen for de pågældende afgrøder. På den måde sidestilles tankegangen i § 21, stk. 4, nr. 4, med den logiske tankegang i nr. 1 og 3.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

Landbrugsstyrelsen er opmærksom på, at antagelsen om, at kunstgødning og bioaske spredes ensartet på alle jordbrugsvirksomhedens arealer, ikke altid er retvisende, idet kunstgødningen i flere situationer tildeles anderledes ud fra et produktionsmæssigt perspektiv. Dette er også beskrevet i forarbejderne til lov nr. 415 af 5. april 2022 om ændring af husdyrbrugloven (lovforslag L132 fremsat den 23. februar 2022), hvor det også fremgår, at Fødevareministeriet finder det hensigtsmæssigt, at reguleringen af fosfor fra kunstgødning fremadrettet kan afspejle dette. Det forudsættes således i de nye lovforarbejder,

at reguleringen af kunstgødning kan fastsættes ud fra andre og mere driftsnære principper, end at kunstgødningen er jævnt fordelt på alle jordbrugsvirksomhedens arealer med et gødningsbehov. Dermed er der skabt hjemmel til at gå bort fra antagelsen om en ensartet fordeling af kunstgødning og bioaske.

Efter Landbrugsstyrelsens vurdering er der behov for en nærmere vurdering af, hvordan reguleringen mest hensigtsmæssigt kan udformes, herunder af de mulige miljø- og erhvervsøkonomiske konsekvenser mv. Landbrugsstyrelsen vil gerne til en senere bekendtgørelsesændring i dialog med Landbrug & Fødevarer samt andre relevante interessenter om, hvordan reguleringen mest hensigtsmæssigt kan udformes, herunder så husdyrbruglovens oprindelige hensigt om at bidrage til at sikre en tilstrækkelig spredning af de organiske gødninger ved at inddrage fosfor fra kunstgødning i reguleringen fortsat tilgodeses. Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.

2.18. Afskæring af adgang til klage over kommunens afgørelser

Landbrug & Fødevarer bemærker, at administrativ rekurs er en afgørende mekanisme, der giver landbrugere mulighed for at appellere afgørelser og få dem genovervejet af en uvildig instans, og at det derfor er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt med en bestemmelse om klageafskæring.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger

I medfør af husdyrbruglovens § 78 kan der fastsættes regler om, at afgørelser, der enkeltvis er af mindre betydning for beskyttelsen af natur, miljø og landskab, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Bemyndigelsen er udnyttet i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 21, der bliver § 25, til at afskære klageadgangen over kommunalbestyrelsens afgørelser efter bekendtgørelsen.

Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen har som udgangspunkt karakter af generelle og umiddelbart anvendelige regler, der ikke kan påklages. Kommunerne kan dog træffe afgørelser ved at udstede påbud efter gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 12, stk. 1, om etablering af erosionsforebyggende foranstaltninger.

Det er tidligere vurderet, at kommunens påbud efter § 12, stk. 1, er afgørelser, der enkeltvis er af mindre betydning for beskyttelsen af natur, miljø og landskab, og at klageadgangen derfor kan afskæres. Klageadgangen har hidtil været klageafskåret, hvilket videreføres med den udgave af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen, der træder i kraft den 1. august 2023.

Bemærkningerne har ikke ført til ændringer af bekendtgørelsesudkastet.

2.19. Indarbejdelse af regler om brugerbetaling for kommunernes tilsyn med overholdelse af reglerne i kapitel 2

Landbrugsstyrelsen har efter den offentlige høring som ny § 23 indarbejdet en bestemmelse om betaling for kommunernes tilsyn med overholdelse af reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens kapitel 2. Den nye bestemmelse i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 23 erstatter de regler i bekendtgørelse nr. 1519 af 29. juni 2021 om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (brugerbetalingsbekendtgørelsen), der vedrører Fødevareministeriets område.

Det er en ren lovteknisk ændring, der ikke ændrer ved omfanget af brugerbetalingsbelagte opgaver på Fødevareministeriets område eller ved den betaling, der kan opkræves.

I den gældende brugerbetalingsbekendtgørelse er der fastsat regler om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn med virksomheder og husdyrbrug mv. på Miljøministeriets område. Brugerbetalingsbekendtgørelsen omfatter også arealer omfattet af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen, jf. brugerbetalingsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3, som er Fødevareministeriets ressort.

Det er historisk begrundet, at der i Miljøministeriets brugerbetalingsbekendtgørelse er fastsat regler om brugerbetaling også på Fødevareministeriets område, idet reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen tidligere har hørt under Miljøministeriets ressort. Det er Fødevareministeriets vurdering, at reglerne om brugerbetaling af ordensmæssige hensyn mere hensigtsmæssigt kan fastsættes i et regelsæt under Fødevareministeriet. De regler fra brugerbetalingsbekendtgørelsen, der vedrører arealer omfattet af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen, er derfor med den nye bestemmelse i § 23 overført fra brugerbetalingsbekendtgørelsen til gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Efter brugerbetalingsbekendtgørelsens § 3, nr. 7, opkræver tilsynsmyndigheden efter de takster og nærmere regler, der er anført i brugerbetalingsbekendtgørelsens bilag 2, brugerbetaling som bidrag til dækning af myndighedens omkostninger i forbindelse med tilsyn efter husdyrbruglovens kapitel 5. Tilsynet efter husdyrbruglovens kapitel 5 omfatter kommunens tilsyn med overholdelse af gødningsanvendelsesbekendtgørelsens regler, da gødningsanvendelsesbekendtgørelsen er fastsat i medfør af husdyrbrugloven og med kommunen som tilsynsmyndighed, jf. husdyrbruglovens § 44, stk. 1.

I gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 23, stk. 1, fastsættes det, at jordbrugsvirksomheder skal bidrage til dækning af de kommunale omkostninger (brugerbetaling) i forbindelse med tilsyn med overholdelse af reglerne i kapitel 2. Endvidere afgrænses det i stk. 1, hvad der i den nye bestemmelse om brugerbetaling forstås ved tilsyn. Tilsyn afgrænses i bestemmelsen på samme måde som i miljøtilsynsbekendtgørelsens § 2, nr. 1, det vil sige som enhver form for udøvelse af tilsynsvirksomhed, herunder de aktiviteter, der indgår i kommunalbestyrelsens planlægning, forberedelse og gennemførelse af et konkret tilsynsbesøg, administrativ kontrol af eksempelvis registreringer og måledata, opfølgning i form af afrapportering og håndhævelse med henblik på at sikre, at jordbrugsvirksomheder overholder reglerne. Bestemmelsen erstatter på Fødevareministeriets område den afgrænsning af tilsynsaktiviteter, der findes i brugerbetalingsbekendtgørelsens bilag 2, afsnit 2.

Af brugerbetalingsbekendtgørelsens bilag 2 fremgår den modifikation til udgangspunktet om brugerbetaling, at der alene skal opkræves brugerbetaling for tilsyn med overholdelse af pligten til at etablere foranstaltninger til at imødegå, at jord under normale vejrforhold eroderer til vandmiljøet, når tilsynsmyndigheden foretager håndhævelser, eller når tilsynsmyndigheden konstaterer forhold, der giver anledning til en fortsat tilsynsindsats. Af bilaget fremgår endvidere den undtagelse, at der ikke kan opkræves brugerbetaling for tilsyn, som alene udføres på baggrund af oplysninger fra naboer eller andre tredjeparter. Modifikationen og undtagelsen fra pligten til brugerbetaling videreføres i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen som § 23, stk. 2 og 3.

Bestemmelserne om takster i brugerbetalingsbekendtgørelsens bilag 2 foreslås overført til gødningsanvendelsesbekendtgørelsens nye § 23, stk. 4 og 5.

Taksten for en kommunal miljømedarbejder er i brugerbetalingsbekendtgørelsen fastsat i 2020-tal. Det fremgår samtidig, at taksten skal PL-reguleres, det vil sige reguleres efter pris- og lønudviklingen. Ved PL-regulering af brugerbetalingsbekendtgørelsens timetakst på 427,00 kr. fås i 2023 en timetakst på

451,36 kr., hvilket også fremgår af oplysninger på Miljøstyrelsens hjemmeside. Der betales ikke moms af brugerbetaling. Af brugerbetalingsbekendtgørelsens bilag 2 fremgår det, at tidsforbruget opgøres pr. dag til nærmeste halve time. Dette overføres til gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. Det følger heraf, at tidsforbrug på under 15 minutter på en dag ikke skal opgøres, hvorfor der ikke er behov for at fastsætte en eksPLICIT bestemmelse herom tilsvarende teksten i brugerbetalingsbekendtgørelsens bilag 2. Fastsættelse af taksten videreføres i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 23, stk. 4.

Ved anvendelse af fremmede tjenesteydelser til brug for de brugerbetalingsbelagte opgaver opkræves ifølge brugerbetalingsbekendtgørelsens bilag 2 som brugerbetaling 57,79 pct. af regningsbeløbet eksklusivt moms. Dette videreføres i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 23, stk. 5.

Brugerbetalingsbekendtgørelsens § 4, stk. 1, fastsætter, at myndigheden opkræver brugerbetaling hvert år i november måned, hvor myndigheden har udført brugerbetalingspligtige opgaver i perioden fra 1. november i det foregående år til 1. november i det indeværende år. Af brugerbetalingsbekendtgørelsens § 4, stk. 3, fremgår det, at myndigheden fastsætter forfaldsdatoen for brugerbetalingen. Brugerbetalingsbekendtgørelsens § 4, stk. 1 og 3, videreføres som gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 23, stk. 6 og 9.

Opkrævningen af brugerbetaling skal indeholde de oplysninger, der fremgår af brugerbetalingsbekendtgørelsens bilag 2, afsnit 3. Det vil sige oplysninger om kommunalbestyrelsens tidsforbrug opdelt i tidsforbrug til aktiviteter på jordbrugsvirksomheden og aktiviteter uden for jordbrugsvirksomheden samt oplysninger om det samlede beløb for fremmede tjenesteydelser opdelt i omkostninger til aktiviteter på virksomheden og aktiviteter uden for virksomheden. Dette videreføres som gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 23, stk. 7.

Brugerbetalingsbekendtgørelsens § 5 fastsætter, at der skal betales renter for opkrævet brugerbetaling, der ikke er betalt rettidigt. Renten betales i overensstemmelse med de direkte gældende bestemmelser i husdyrbruglovens § 72, stk. 2, 2. og 3. pkt. Pligten til at betale rente videreføres i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 23, stk. 8.

De dele af brugerbetalingsbekendtgørelsens bilag 2, der ikke videreføres i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 24, vil fremover fremgå af en vejledning.

Som konsekvens af forslaget om at fastsætte regler om brugerbetaling vedrørende arealer omfattet af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen, foreslås det i overgangsbestemmelsen i § 29, stk. 4, at brugerbetalingsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3, og dele af bekendtgørelsens bilag 2 ophæves.

Da den indarbejdede bestemmelse i § 24 har hjemmel i husdyrbruglovens § 72, stk. 1 og 2, ændres indledningen til bekendtgørelsen, så dette afspejles.

Miljøministeriet vil ved førstkommande lejlighed ophæve de regler i brugerbetalingsbekendtgørelsen, der vedrører brugerbetaling på Fødevareministeriets område. I en periode, indtil Miljøministeriet ændrer brugerbetalingsbekendtgørelsen, vil reglerne om brugerbetaling på Fødevareministeriets område fortsat fremgå af brugerbetalingsbekendtgørelsen, men de vil ikke længere have virkning.

Med virkning fra 1. august 2023 er det retlige ophæng for opkrævning af brugerbetaling på Fødevareministeriets område således reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. Landbrugsstyrelsen vil supplere vejledningen til gødningsanvendelsesbekendtgørelsen med vejledning om brugerbetaling. Da reglerne indholdsmæssigt er overført uændret fra

brugerbetalingsbekendtgørelsen, vil Miljøministeriets vejledning om brugerbetaling også fortsat være retvisende ift. Fødevareministeriets regler om brugerbetaling.

For god ordens skyld bemærkes det, at der ikke i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsættes regler om miljøtilsyn til afløsning for bestemmelser i bekendtgørelse nr. 1536 af 9. december 2019 om miljøtilsyn (miljøtilsynsbekendtgørelsen). Miljøtilsynsbekendtgørelsen finder således fortsat anvendelse som hidtil også på Fødevareministeriets område.

2.20. Gebyr for tilladelse til tildeling af op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning

I høringsversionen af udkast til ændring af gødningsanvendelsesbekendtgørelsen indgik forslag om at indarbejde bestemmelse om betaling af gebyr ved tilladelse til anvendelse af kvægundtagelsen. Dermed kunne kvæggebyrbekendtgørelsen, hvoraf bestemmelserne hidtil har fremgået, som konsekvens af forslaget ophæves.

Landbrugsstyrelsen har ikke medtaget denne ændring i den netop udstedte gødningsanvendelsesbekendtgørelse. Bestemmelserne om betaling af gebyr ved tilladelse til anvendelse af kvægundtagelsen fremgår således fortsat af kvæggebyrbekendtgørelsen, der opretholdes uændret.

2.21. Bestemmelser, der er omfattet af konditionalitet og krydsoverensstemmelse

Landbrug & Fødevarer spørger om, fra hvilken planperiode fosforarealkravet i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 16, stk. 1, 1. pkt., vil være belagt med konditionalitet.

Landbrugsstyrelsens vurdering

Det følger af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik samt bekendtgørelse nr. 73 af 27. januar 2023 om konditionalitet for 2023 med senere ændringer, at bestemmelser, der implementerer vandrammedirektivets artikel 11, stk. 3, litra h, er omfattet af konditionalitet.

Fosforarealkravet i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 16, stk. 1, 1. pkt., udgør et konditionalitetskrav i form af LF 1.2. Bestemmelsen er en implementering af vandrammedirektivets artikel 11, stk. 3, litra h. Alle konditionalitetskrav, herunder LF 1.2 om fosforarealkravet, finder anvendelse fra og med januar 2023. Overtrædelse af konditionalitetskrav, der finder sted i januar 2023 eller efterfølgende, kan således føre til konditionalitetssanktioner.

Overholdelse af fosforarealkravet kontrolleres på baggrund af gødningsregnskabsdata efter afslutningen af en planperiode. Planperioden 2022/2023 starter den 1. august 2022 og slutter 31. juli 2023. LF 1.2 får således virkning inden udløbet af planperioden 2022/2023. LF 1.2 har derfor virkning på overtrædelser, som finder sted i perioden fra 1. januar til 31. juli 2023. Hvis landbruger overtræder kravet i denne periode, og Landbrugsstyrelsen kan konstatere, at overtrædelsen af kravet har fundet sted i denne periode, vil det kunne føre til en konditionalitetssanktion i form af støttetæk.